

A lap szellemi részére vonatkozó minden közlemény Margitai József szerkesztő nevére küldendő.

Kiadóhivatal:

Fischer Filöp könyvkereskedése.
Ide küldendő az előfizetési díjak nyilvántartás és hirdetések.

MURAKÖZ

magyar és horvát nyelven megjelenő társadalmi, ismeretterjesztő és szépirodalmi hetilap.

Megjelenik hetenkint egyszer: vasárnap.

Előfizetési árak:

Egész évre 8 Kor.
Fél évre 4 Kor.
Negyed évre 2 Kor.
Egyes szám ára 20 fill.

Hirdetések elfogadhatnák:

Budapest: Goldberger A. V. és
Eckstein B. hird. irod. Bécsben,
Schalek H., Dukas M., Oppelik A.
«Általános Tudósító» hirdetési osztálya Budapest.

Hirdetések jutányosan számítatnak.

Nyitótér petitsora 20 fill.

A »Csáktornyai Takarékpénztár«, »Muraközi Takarékpénztár«, a »Csáktornya Vidéki Takarékpénztár« a t. hivatalos közlönye

A gyermekek lelki világa.

Milyen fokozódó érdekekkel olvassuk azokat a regényeket, melyek a nagyok lelki világával foglalkoznak! Milyen lázas kíváncsisággal nyeljük a sorokat, midőn a hős vagy hősnő cselekedetei, érzelmei és szenvedelmei bilincselnek le egy-egy drámaibb jelenet keletében és a mikor aztán a regénynek vége van, felsóhajtunk! Óh, milyen szép volt, milyen érdekes! Az emberi lélek milyen kifürkészhetlen!

Ugyanez a kifürkészhetlen lélek nyilatkozik meg a gyermekekénél is és nincs hálásabb tárgy, mintha elmélyedünk a gyermekek lelki világába és tanulmányozzuk, hogyan fejlődnek a gyermekekben azok a mozzanatok, melyek később jellemének alapvonalait alkotják, melyek később a jövő társadalmának mozgató rugóivá lesznek.

Pedig eddig vajmi keveset foglalkoztak az írók a gyermekek lelki világával.

A kicsinyek számára írtak már halhatatlan műveket, amelyek a nagyokat is érdeklik rendszerint, — de a kicsinyekről még igen keveset.

Pedig ha össze akarná az ember gyűjteni, ami a gyermekszájából megnyilatkozik, köteteket tennie ki. A gyermekek humora és naivitása, eredetisége és furfangossága sokkal jobban magával ragad bennünket, mint a nagyok cselekedetei és nyilatkozatai, mert a gyermekek lelke az igazság szent sugárfényében fürdik.

Már a gyermeki lélek legelső megnyilatkozása az anyja és szülei iránt táplált szeretet olyan bájos, olyan elragadó, hogy azt a leíró művészet ritkán tudja a maga teljességében elének varázsolni. A festők e tekintetben sokkal jelesebbet alkotnak és gyermekképek mindenkor a legvonzóbb műalkotások közé tartoztak.

A gyermek lelke a humorban nyilatkozik meg legkedvesebben.

A gyermekszobának e kincsés bányáját kiaknázni valósággal lehetetlen, — csak egy-két ilyen humoros megnyilatkozásra akarunk itt kitérni, hogy a gyermekek gyermekesükké milyen logikusan gondolkoznak.

A kis Pista bárányhímőbe esett. A jó doktor bácsi az utolsó látogatásán teszi és megnyugtatta a mamáját, hogy a hímő elmúlt.

— Ugy-e a bárányka megmarad? — kiáltja most a kis Pista. Doktor bácsi, hagyja itt nekem a báránykát!

Ugyancsak vigyázni kell, hogy a gyermekek lül ne járjanak az eszünkön. A kis Rózsika rosszakodott. Édes anyja megfedte és azután kérlette, hogy fogadjon szót.

Rózsika nagynehezen beleegyezett, mire az anyja megöleli, megcsókolja és örömeiben felkiált:

— Most újra te vagy az én aranyos kis leányom.

Mire Rózsika megjegyzi:

— Nem mind apanya, ami féltit — mamuska! — amivel jelezni akarta a kis fruska, hogy ő máskor nem lesz ilyen szófogadó.

Már sokkal naivabb lelkű volt a kis

Cyuri, aki sirva fakadt, midőn a kis pöttyes lyukját sülvé találták az asztalra.

— Miért nem jutott a szegény pipikém is menyországba, ha meghalt, — volt a szomorú panasza.

Ezzel szemben kész modern gyermek a kis Józsi; nyilván festőnek készül.

Építő kövekből olyan furcsa alkotmányokat rakott össze, hogy édes anyja feddőlőleg reászólt:

— Józsi, milyen furcsa dolgokat építsz ma? —

Mire Józsi büszkén megjegyzi:

— De édes anyám, ez szecesszió! Sokkal kevésbé volt tisztában a művészi kérdésekkel a kis Piroska, akit anyja elvitt magával a szebbnél-szebb festmények eléit ékített templomba.

A kis leány nagyokat bámult a szép arany glóriás hosszú szakáttal bácsikon és néniken és végre méltatlankodva kérni az anygalkákra mutatva:

— Anyuskám, hol aluszik éjszaka a sok kis anygalka, — hisz nem férnek ilten el.

Az anyém-tied és a jog fogalmával már úgy látszik, sokkal jobban meg tudnak barátkozni, mint a művészettel, erre vall legalább a kis Arankának egy nyilatkozata.

Egy nénikéjéhez ment látogatóba és örmrepeve borult nyakába:

— Itt van a te kis Arankád!

— Kis buksi, hisz te nem az anyim vagy, ha nem az édes anyádé, évődött vele s őt üszecsókolva nénikéje.

TÁRCZA.

A tenger.

Husvét vasárnapján volt, hajnalban. Egy fiatalember a fumei gyorsvonatból nézte az imént eléje táruló látványt: Quarnerót, Fényes, illatos hajnalhasadást. A Karszt lábánál csendesen, sötétben terült el a tenger, mintha legédesebb hajnali álmát aludná. Végtelen kékségét semmi sem zavarta meg: se a távoli hegyek, melyeket kék takart el, se halászbárkák, melyek csak hétköznap lepik el, mint lepkék a tengert, átható, sejtelen kérsége, mely csak mély vizek sajátja nyugodtan érvényesült és teljes harmoniában olvadt össze a kék éggel.

A fiú csodálva nézte ezt a hajnali tengert, a szelid, lányos vizet, nézte ezt az új világot. Északról jött, hát új volt előtte a dél. És talán sehol a föld kerekégen olyan éles, olyan megkapó az észak és dél találkozása, mint itt. A rideg, havas, kopár Karsztól, mint az északot karakterizálóról, hirtelen szállunk a langyos vízhez, a tengerpart délszaki növényihez, levegőjének meleg fuvallatahoz.

Fiuméba érkeztek. A fiúnak első dolga volt, hogy a tengerpartra siessen. Messziről már látta a tengert, most közelről is látni akarta, úgy érezte valami odavonzza.

Ekkorra már reggel lett és hirtelen erős szél kerekedett, mely sötét felhőket hozott. A fiú annyira belébámult a vízbe, amely itt közvetlen közelből zöldes színben játszott, hogy ezt a kedvezőtlen fordulatát az időjárásnak alig méltatta figyelemre. Imponáltak neki a nagy hajók és a kikötő sima, de mély vize. A víz mintha olyas részegítő hatást gyakorolna rá. Nem is fordult a város felé, érdeklődését a tenger teljesen lekötötte.

Eszébe jutott az a sok minden különös, a mit a tengerről hallott és erős vágy fogta el, hogy hajóra szálljon és megérezzen valamit abból a különösből.

Az abbáziai hajó éppen induló féiben volt, jegyet váltott és fölött rá. Egészen előre ment az orrához, hogy minden oldalra láthasson. Megindultak. A kikötőben simán uszott a kis hajó! A fiút áhítat lepte el, kezeit összekulcsolva, boldogan nézett a vízre.

A nyílt tengerre érték. A végtelen perspektívája megnyíllott, a hullámok főséges játéka megkezdődött. A kikötőben még számot tevő hajó most hitvány gyufaskatulyává változott. Egyik pillanatban fölemelkedett a hullámhegyre, a másikban alázódult és oldalát billent annyira, hogy a tajtéző habok végig lócsolták a fedélzetet és az utasokat is. Párhuzamosan haladtak a hullámokkal, azért billentek oly hirtelen és oly hegyes szög alatt oldalva. A fiút elhagyta az áhítat, valami mondhatlan érzés, öröm, büszkeség fogta el. Fölállott és szembe nézett a hullámokkal. Először alakjukat bámulta, színjátékukat kékben,

zöldben és fodros, fehér habjaikat, aztán mint egy gyerek úgy örült nekik, éles szemmel lesté a nagyobb hullámokat, szivdobogva várta félelmes közeledésüket és szinte rátámaszkodott a korlátra, hogy a hajó még inkább billenjen, egészen a vízbe érjen. Ez lett volna a legnagyobb vágya.

Gondolatok is kezdtek foglalkoztatni, nagy gondolatok. Erős küzdési vágy fogta el, arra gondolt, hogy ezek a feljűk hőmpölygő hullámok: ellenség, melylyel meg kell küzdeni. Mikor egy-egy hullám vád zúgással megtört a hajó oldalát, azt az impressziót szedte erről, hogy ezek az ellenségre mért megsemmisítő halálcsapások. Szédítő büszkeségét csak növelte minden ilyen győzelem. Megértette ebből a harcviszályt, a küzdés szenvedélyét, mikor bős csatában erős, bátor férfiak összecsapnak és egymást tiporják, akárcsak ezek a hullámok, megértette, hogy ebben kicsoda főséges, vad élvezet van. Ezen pedig már gyakorta gondolkozott, hanem mindig más értelemben, ennek a megértésétől egyáltalán távol állott.

Gyermekkorában, mikor az édesatyja térdére vette és a csatákról mesélt neki, melyekben részt vett, itthon örült annak, hogy atyja éppen került haza és hogy most itthon van, és ha atyja arról beszélt, hogy ő még most is elmenne a fiatalokkal, akkor félve könyögött az édesapjának, ne menjen a háborúba, ha hívják, inkább bujjon el. Most szinte megvilant agyában a gondolat, miért is nem negyvennyolcát irunk most, miért is élünk békében? A hősiesség, a vitézség, a vak-

— De néni — ha én neked adom magam — akkor a tied vagyok.

Egészen másképp gondolkodott adás vétel dolgában a kis Zoltán. Valahonnan két arany fillért kapott és elszaladt a szomszéd boltba cukorért.

A kereskedő odajár neki a kért cukorkát, miközben Zoltán hol a kis stancz-lira, hol pedig a szigorú kereskedőre néz nagy barna szemével.

Végre nagy fontoskodva megszólal:

— Ha én volnék a cukros bácsi és hozzám jönne a kis Zoltán cukorért, akkor én két fillérért három nagy paklit adnék neki.

Még csak a kis Emilről hadd emlékezzünk meg, akinek kis testvérkét hozott a gólya. Mikor a szomszédos előszobából hallja a kicsike sírását, kíváncsian kérdi:

— Ki sir odabent?

— A kis testvéred, akit most hozott a gólya.

Mire Emilke parancsolóan toppant a lábával:

— Csönd legyen odabenn, most játszom. A felhozott kisgyermek — históriák eléggé élénken ilusztrálják, hogy a gyermekek milyen helyesen gondolkoznak ártatlan eszközökkel és milyen korán megnyitakoznak azon lelki tulajdonságok, melyek jellemüket alkotják későbbi korban.

Világos dolog, hogy a gyermekek lelki fejlődése nagyon sokban attól függ, hogy milyen környezetben nőnek fel. Legjobban észrevenni ezt, ha falusi és városi gyermek kerül össze. A városi gyermek sokkal fecsegőbb, élénkebb, elevebb eszű, — a falusi sokkal ábrándosabb, mélibb és szótlanabb.

Innen van talán az, hogy a falun nevelkedett gyermekekből sokkal több lángelméjű ember kerül ki, mint a városi gyermekekből, — mert a lelke sokkal inkább magára volt utalva és jobban megerősödhetik bennük az igazi nagyság föltétele: az önmeret.

A gyermekek lelki világa különös, költői árnyakban és sugarakban egyaránt gazdag, mesékkel és ábrándokkal teli bűvös birodalom, oda behatolni csak ritka kiváltságosoknak adatott meg.

Egy utlevél van oda csak, a nagy szeretet és innen van az, hogy az anyák, akik legjobban ösmerik a gyermekek lelkét, any-

nyira elfogultak a saját magzatjaik iránt. Holott az, aki a gyermeket nem ösmeri, semmi különösen okosat vagy kedveset nem tud a tulontul feldicsért gyermekeken felfedezni.

A gyermek szájhumora enged legjobban bepillantani a gyermekek lelki világába, azonban, fájdalom, a gyermekeknek nemcsak derűs, de fájdalmas életmozzanatai is vannak. Nincsen megindítóbb, mint a szomorú, nyomorgó vagy beteg gyermek.

Gerő Atilla.

Az iparosifjak egyesületének megalakulása.

Az óta, hogy az iparos-tanonciskolát városunkban 1890-ben fölláttatták, benne oly tényezőt nyert a közoktatásügy Csáktornán, mely valóssággal bézapfóló volt s mint ilyen működik most is. Fontos hívatását csak az fogja föl, a ki tudja, hogy iparostanoncziaink általában mily gyarló iskolai előmenetellel szerződtek, sokszor analfabéták, a legtöbbször meg, mert vidékről, részben Horvátországból jönnek, híjával vannak a magyarnyelvi ismereteknek — s mégis míg fölszabadulnak, jórésztben megtanulnak irni-olvasni is, főképp pedig mindnyájan megmagyarosodnak. S ez az iparostanonciskolának a műve, mely csöndesen bár s minden föltűnés nélkül, de annál eredményesebben működik.

Szomoruan tapasztaltuk azonban eddig, hogy a fölszabadult segédek lassankint elfelejtik, mit tanoncziorkában az iskolában megtanultak, úgy, hogy a tanoncziorkának a hatása hovatovább gyengül s különösen magyarság tekintetében végeredményében jórésztben elenyészik. S ez onnan van, mert a fiatal segédeknek alig van a műhelyekben alkalmuk a magyar nyelvben magukat gyakorolniok s azokon kívül is csak oly helyeken fordulnak meg, a hol ismét másnyelvekkel érintkezhetnek csak.

Ennek megatlása céljából alakult meg Mencsey Károly áll. el. iskolai tanító, iparhatósági biztos ügybuzgóságából egy egyesület, mely mint az iparosifjak egyesülete hivatva lesz ezeken a bajokon segíteni. Helyisége, találkozója lesz ez egyesület tagjainak, hol olvasás és társalgás közben töltöttek el szabad idejüket, mi úgy anyagi-

mint egészségi s erkölcsi szempontból az ifju segédekre határozottan előnyös lesz; hozzá a testületi szellemet is fejlesztő közöltük s modor tekintetében is kihatással lesz rájuk. Az időközönként rendezendő fölőlvadások s oktató szabadelőadások kapcsán továbbképzésük fog czélozlatni. A magyar jelleg és szellem meg, mely az egytelbe beköltözik, át fogja az iparosifjak lelkét járni, magyarságukban meg fogja őket szilárdítani s hozzá fog járulni ahhoz, hogy iparososztályunk is teljesen megmagyarosodjék.

Ezért üdvözljük az iparosifjakat mi is, s a mikor a magyarok istenének áldását kerjük hasznos és hazafias működésükre, ajánljuk a város összes tényezőinek úgy erkölcsi, mint anyagi támogatásába a fiatal egyesületet.

Az alakulásról különben a következő értesülést vettük: Az alapszabályoknak meg Mencsey Károly elnöktele alatt történt összeállítás után, az alapszabályokból kifolyólag az elnöki tisztségre Zrinyi Károly képezdei tanárt, pénztárnoknak Brauner Lajos áll. elemi iskolai tanítót kértek föl, kik azt a mult vasárnap megtartott alakuló közgyűlésen el is fogadták. Az elnöknek az egyesület célját vázoló rövid megnyitója után a tisztikart egyhangú választás útján a következőleg állították össze: alelnök lett Karakai György nyomdász; jegyző Herrstein Sándor nyomdász; gazdák Jugh József bádogos, Petrics Mihály kötélygyártó; a választmány tagjai egyelőre Wechtarsbach Antal képfestő; Fried Adolf képfestő, Svácza József képfestő-segédek. Az alapszabályok megerősítés végett fölterjesztetnek; helyiség bérletével elnökség bizatik meg; rendes és pártoló tagok gyűlésére két tag küldetik ki. Az egyesületnek ézidőszert 22 rendes tagja van.

K Ü L Ö N F É L E K .

— **Személyi hir.** Csertán Károly vármegyénk alispánja f. hó 2-án este Csáktornyára érkezett s 3-án a lovassági kaszárnyában építendő új raktárpépület ügyében összehívott egyes bizottságban elnökölt. 4-én reggel visszautazott Zalaegerszegré.

— **Iskolálatogatás.** Dr. Ruzsicska Kálmán kir. tanácsos tanfelügyelő a legköze-

merő bátorság, a nyílt férfiaság és istenfélelem, e csodás, nagyszerű karaktervonások lebegtek szemé előtt. Ezeket keltették fel és táplálták lelkében a — hullámok, a viharos tenger. Kicsinyüléget tekintet végig a hajó publikumán, akik diszkuráltak vagy közömbösen néztek maguk elé, biztosra vette és ebben aligha csalódott, hogy ilyes kedélyhangulatban, mint ő, senki ezek közül nincs, ilyen gondolatokkal más itt nem foglalkozik. Ebben a perczen kicsinyüléget gondolt egyáltalán az egész szárazföldi világra, a város, a szalon embereire. Megvetőleg konstátálta, hogy igaz, erős férfit, őszinte karaktert, bátor, manapság alig találai. A volt barátai közt, mert ut jobban nem is barátokzik senkivel, nem volt ilyen, és a kit ismer férfit, mind nem ilyen. Tudott mindegyikről valamit, a mi a gyengeségre vallott. Testileg, szellemileg vagy erkölcsileg gyengék manapság a férfiak. Nem egyeses fővel, rugányos, határozott léptekkel járják meg az élet útját, nem acélos izmokkal, szilárd jellemmel, puritán erkölccsel átlanan szembe az élet viharraival, hanem meggörnyedve, ingadozva sietnek tova és megalkusznak, amivel csak lehet, elkerülik a viharokat, a nemes öszezcapást, avagy gyáván meghuzódnak, sokan rabszolgákká lesznek, az egészséges nő rabszolgájává. Aztán idegesek, kösvényesek, rövidlátók. Mit is szerethetnek ezeken a lányok? sajnálta őket. Mondják, hogy többen vannak a férfiak, de csupán számszerűleg,

igaz férfi, férfias karakter, férfias testi kevés. Így gondolkozott. Valami vágyat érzett, hogy ő más legyen, férfi legyen kitőlő — talpig. A legerősebb, legerősebb eszmék villantak meg agyában. Megalkotta az ifju: programját férfikorának, zúgó, szilaj tengeren alkotta meg. Teljes életkedv, életerő, munkaszeretet, küzdési vágy kavargott benne.

Közben történt, hogy a hajó árbozóra felbuzott zszólót a szél rácsavarta a kötélre. Egy matrónak az anyura bántotta a szemét, hogy macskanyességgel felkuszott az árboz legcsucására és a zslót kibontotta. A hajó publikáma léleketét visszafojtva nézte ezt a bravurt, minden perczen, hogy a matróna a tengbe zuhan. A fiu is nézte e jelenetet. Ő nem feltette azt az embert, csak végtelenül irigyelte Leste minden mozdulatát. Egy arca izma se rándult meg annak az egész művelte alatt, izmai erősen megfeszültek, fáradságnak azonban semmi jelét el nem árulta, eiros arca, csillógó szemé inkább arról tanuszkodott, hogy gyönyör neki mindez, a magasság, a víz látása, a feleje irányuló sok agódó, esodálkozó pilantás. A bátorság, a kiemelkedés a kiválóság izzó, férfias gyönyörre sugárzott szemében. A fiu ezt észrevelte, véle együtt érezte, szinte utána kuszni szeretett volna, úgy hitte, hogy most meg tudná ezt ő is tenni; A matróna lejtött. Gyönyörű napbarnította férfi volt, most nézte csak még élesebben a publikum, különösen a

hölgyek. A fiu most elszomorodott, eddig azt hitte, ő itt a legkivalóbb, ő néz legbátrabban, legtöbb gyönyörrel szembe a hullámokkal, ő áll legerősebben a talpán, de ime egy imponáló, valóságos férfi megjelenése meghontotta ez érzését. Egy új gondolatra vezette ez. Arra, hogy a tengeren járó emberek, hogy a hajósok: férfiak, vagy legalább is sokan közülök azok. Eszébe jutott egy csomó olvmásvny, újságzis, a mi mind a hajósok férfiaságát, csodás elszántságát, erjét, lélekjelenlétét, önfeláldozását, a sülyedő hajóhoz való hű ragaszkodását hirdette. Ez mind eszébe jutott és e csodás dolgokat megértette és érezte ő is úgy eselekedne, gyönyör lehet abban, fölséges, szédületes gyönyörre a köteleesség teljesítésnek. Ez az érzés a fiatalemberben erősen elhatalmasodott, szilárd elhatározással nőtt, aztá, hogy a tengerre megy, hogy a tengeren tud csak élni halni.

Elmult ez a nap. Hazajött a fiu és otthon lázasan beszélt, nem tudták kiverni belőle sohogy a tengert. Nem is ellenkeztek véle, belényugodtak hozzátartozói, hogy pár hónap mulva megválljon végleg tőlük és bemenjen a tengerészeti iskolába.

A fiu elérte czélját, megmutatta, hogy férfi volt már fiatalember korában is.

Kriegs Au Emil.

lebbi időszakban meglátogatta a ráczkanizsai, muraszerdahelyi, muraszentkeresztli, molnári, perlaki állami elemi iskolákat, a dráskovezi községi iskolát és áll. kisedodóvát, a murasiklósi rk. iskolát. E hó 4-én elnököl a csáktornyai tanítóképző igazgató tanácsának ülésében, 5-én meglátogatta a drávavásárhelyi és nagyfalusi állami népiskolákat. Szombaton, december 6-án meg e vidéken iskolalátogatásokat teljesítve, tért vissza Zalaegerszrege.

— **A csáktornyai Jótékonycélú Nőegylet** vigalomrendező bizottsága 1903. évi január hó 10-én a »Zrinyi« szálloda nagytermében zártkörű calicot-láncestélyi rendez. Belépődíj: személyenkint 2 korona. Kezdeté 8 óraker. Felülfizetések köszönettel fogadtatnak és hírlapilag nyugtáztatnak. Kérletnek a t. hölgyek a láncestélyen lehetőleg calicot-öltözketben megjelenni, melyhez a szükséges ruhakelme Zrinyi Viktor csáktornyai kereskedőnél kapható.

— **Uj építkezés a kaszárnyában.** A csáktornyai lovassági kaszárnyában uj építkezés lesz az 1903. év tavaszán. A katonáknak egy élelem és ágyneműek elhelyezésére szolgáló uj raktárépületre van szükség. Ez ügyben f. hó 3-án Csertán Károly alispán elnökele alatt egy katonai és polgári tagokból álló bizottság járt a kaszárnyában, meghatározandó az uj raktárépület helyét. A raktárépület mintegy 3000 koronát levő költségeit a város fedezi de ellenértékül a katonai kincstár ezental évenként 472 koronával fog több bért fizetni a városnak, mint eddig.

— **Téli gazdasági tanfolyam.** A földművelési magas minisztérium által Csáktornyan ez év telen rendezett népies gazdasági tanfolyam mult hó 24-én megnyílt. A tanfolyamra 20 tanuló lett teljes ellátással felvéve. Még pedig: Atsőlendváról 2, Csáktornyáról 2, Drávavásárhelyről 4, Ferenczfalváról 1, Felsőpusztafáról 3, Murasiklósról 1, Muraszilvágyról 1, Tótfaluról 1, Zrinyifalváról 3, Szentmártonból 1. A tanfolyam hat hétig tart s január közepén nyer befejezést.

— **A Zoltán-féle csukamájolaj** kedvező hatásáról a hiresebb orvosok igen elismerőleg nyilatkoznak, mert köztudomású dolog, hogy teljesen szag és íz nélküli, erősítő tápszer úgy felnőttek, mint gyermekek részére. Nagyon kívánatos, hogy meghonosodjék nálunk is az angol szokás, hogy gyermekeink 2—3 éves koruktól Zoltán-féle csukamájolajat igyanak, mi által a scrophulotikus bántalom kifejlődése meggátolható. A gyermekeket erőteljessé csak e szer neveli. Készítője Zoltán Béla gyógyszerész, Budapesten, üvege 2 kor. a gyógyszerárakban.

— **Athelyezés.** Pintarics Ferenc déli vasuti tisztviselő Zalaszentivánról Nagymarosba helyeztetett át.

— **Ménvizsgálat.** A csáktornyai járásban levő magán tulajdonu ménnek szokásos évi vizsgálata folyó hó 7-én d. e. 9 óraker lesz a Zrinyi szálloda udvarán.

— **A jövő évi ujonczok.** A csáktornyai járásból az 1903-ik évben ujonczállításra kötelezettek névsora már össze van állítva. E szerint az 1903. évi fősorozáson a csáktornyai járásból katonaköteles lesz 1-ső korszálybeli 446, II-ik korszálybeli 369 és III-ik korszálybeli 177; összesen a három korszályban 992 egyén.

— **Allatvásári és beviteli tilalom Horvátországban.** A horvát országos kormány, tekintettel arra, hogy Magyarországon a hasított kórmű állatok között a száj és köröm-

lájás igen nagy mértékben elterjedt, meglátotta a hasított kórmű állatoknak lábón való áthajtását Magyarországból Horvátország területére. Hasított kórmű állatok Horvátországba csak vasuton vihethők, az ily módon szállított állatok is azonban a kirakodás helyén 10 napi állategészségügyi megfigyelés alá helyeztetnek a tulajdonos költésére. A járvány behurcolásának tökéletes megakadályozása tekintetéből a tilalmi időben Horvátország semmiféle marhaistállójába sem szabad magyarországi mézsárosnak vagy marhakereskedőnek bemenni.

— **Csáktornya nagyközség országos vásárai** az 1903-ik évben a következő napokon fognak megtartatni: A balázsnapi vásár február 3-án keddi napon, a nagyheti vásár április 6-án hétfői napon, Péter és Pál napi vásár június 30-án keddi napon, Porcinkula napi vásár augusztus 3-án hétfői napon és a Katalin napi vásár nov. 25-én szerdai napon. Ezenkívül minden szerdai napon hetivásár sertés és marha felhajtással. Ha pedig ezen nap ünnepnapra esnek, a hetivásár előtte való napon tartatt meg.

— **Mária Terézia** 23 éves korában lépett a trónra 1740 október 20-án. A gyönyörű szép leányknak és gazdag örökösök sokan áhították a kezére. A spanyol, orosz, bajor trónörökösök, sőt a porosz is, Fridrik; hanem a főhercegnő mást választott, Lotharingia egyszerű herceget. Buda visszahódítottjának unokáját, a kit politikailag csak az ajánlott, hogy állásának jelentéktelensége nem fenyegette a monarchiát külföldi befolyással. Legelső tette is tehát a szerelem apológiája. Ez a nagy nőesség, ez védelmezte meg őt akkor is, mikor a trónkövetelőknek és hódítai vágyó uralkodóknak egész legiója támadt trónja ellen. Akkor is nőességgel hatotta meg lelkes magyarjait, a mikor elejük állt a nőesség legszibbe diszeben az anyaság koronájával homlokán. Száz meg száz köcsagos fővel szállt az ég felé és fetharsant a kiáltás: »Életünket és vérünket királynőnkért.« És e kiáltás mentette meg Mária Teréziának ingadozó trónját. Erről a gyönyörű uralkodónőről szól a Nagy Képes Világtörténet legutóbb megjelent 172. füzeté.

A 12 kötetes nagy munka szerkesztője Marczali Henrik, egyetemi tanár, ki egyuttal e kötet írója is. Egy-egy gazdagon illusztrált kötet ár a díszes fémór kötésben 16 korona; füzetként is kapható 60 fillérjével. Megjelen minden heten egy füzet. Kapható a kiadóknál (Révai Testvérek Irodalmi Intézet Részvénrtársaság Bud. pest, VIII. Üllői ut. 18. sz.) s minden hazai könyvkereskedés utján, havi részletfizetésre is.

— **Irodalmi jubileum.** Ritka szép ünnepet ül a Képes Családi Lapok szépirodalmi képes hetilap. Most 25 éve, hogy alapították ezen legelterjedtebb és ma is legjobb hetilapot. A jubileum alkalmából a szerkesztők: Beksics Gusztávné és Csillag Máté előnyösen megváltoztatták a lapnak formáját és kiállítását. Irtak ezen számban és irnak állandóan a Képes Családi Lapokba: Jókai Mór, Ágai Adolf, Ábrányi Emil, Ábrányi Kornél, Hock János, Balla Miklós, Varsányi Gyula, Rudnyánszky Gyula, Szentirmay Elemér, Prém József, Rákosi Viktor (Szipulusz), Beniczkyne Bajza Lenke, Beksics Gusztávné, Forinyák Gyuláné, Tutschekné stb. stb. A Képes Családi Lapok az egyedüli egészen családi lap, melynek egy művelt család átszaláról sem volna szabad hiányozni. A Képes Családi Lapok előfizetési ára: Egész

évre 12 korona, félévre 6 korona, negyedévre 3 korona. A jubileum emlékére minden előfizető egy szép regényt kap ajándékba a kiadóhivataltól Budapest, VI., Óutca 12.

— **Figyelmeztetés a postát igénybe vevő község részére.** A karácsonyi posta csomag forgalom fokozott mérvben veszi igénybe a postai alkalmazottak tevékenységét s oly rendkívüli mérvet szokott ölteni, hogy ha a fennálló postai szabályok a község által szorosan nem tartatnak be, a kir. posta a legkiterjedtebb intézkedések és a legnagyobb erőmefeszítés daczára sem volna képes a község minden igényének eleget tenni, minek következtében a község maga szenved kárt, ha küldeményük vagy nem érkezik meg rendeltetésük helyére, vagy ha megérkeznek, vagy nem kézbesíthetők, vagy végre ha kézbesíthetők is, a tartalom meg van sérülve, romolva stb. A tapasztalat azt mutatja, hogy a szabályoknak a község részéről való pontos betartása a csomag sorsát biztosítja, ennélfogva a postát igénybe vevő község figyelme a következőket annai nyomatékossággal ajánlom, mert ezeknek figyelmen kívül hagyása az államkincstárnak kártérítési kötelezettségét megszünteti. Minden egyes küldemény a tartalomnak megfelelően, de minden este jó anyaggal és tartósan csomagolandó. Élelmiszerek, játékok, gyümölcs, szövet, kalap, ruha, felhémű külön-külön burkolandó. Ezüst és aranyemléket, továbbá pénzt a fennebb felsorolt tárgyakkal egytté csomagolni nem tanácsos, mert esetleges kártérítésnél figyelembe nem vétetnek s már a nyomozásnál is a tényállás kiderítését hátráltatja. A csomagoknak általában úgy kell göngyölve lenni, hogy egyrészt a göngyöllet, (burkolat) a küldemény tartalmát külső befolyás ellen megvédje, illetőleg hogy tartalmukhoz a burkolat és a pecsétek megsértése nélkül hozzáférni ne lehessen, másrészt, hogy a tartalom más küldeményeken szállítás közben kárt ne tessen. A csomag tartalmának minősége, természeté a hosszabb vagy rövidebb szállítási ut a vizen, vagy szárazon, vasuton vagy kocsin való szállítás majd egyszerűbb, majd erősebb és tartósabb csomagolást igényel. Fődolog, hogy a cím oly szabatosan tisztán és olvashatóan legyen magán a csomagon lehetőleg jó nagy betűkkel kiírva, hogy a címettel azonosossága és tartózkodási helyére nézve minden kétséget kizárja s a helyes irányítás céljából az első pillantásra a rendeltetési hely kivehető legyen. A Budapest és Bécs fő és székvárosokba szülő élelmiszereket tartalmazó küldemények fogyasztási adó alá esnek. A bor és húsfélel tartalmazók pedig bárhová szálljanak utólagosan fogyasztási adóval terhelhetlen, szükséges tehát, hogy a szállítófelel és csomagon a fogyasztási adó alá eső küldemény minősége és mennyisége kilogram, darab vagy liter szerint megjelölve legyen (például 1 pulyka, 2 kgr. szalona, 3 kacsza, 2 kgr. őzhas stb.) mert különben a küldemény a rendeltetési helyen megadóztatás céljából fölbontatik mi a kézbesítést felleté késlelteti. Végre még fölemlitem, hogy a tartalom lehető csökkentése céljából, de még azért is, hogy a küldeményeket még az nap biztosan továbbküldeni lehessen, igen kívánatos, hogy a küldemények feladása a délelőtti időben történjék a czéliből intézkedtem, hogy kerületem nagyobb hivatalainál f. évi december 20—24-ig bezárólag a küldemények a déli órákban is felvételtesenek. Pécs, 1902. november 28. Kir. posta és távirda igazgatóság.

— **Részletfizetésre,** karácsonyi ajándéku alkalmas porcelán készletek, kinaezüst lámpák kaphatók Ivánkovics Károlynál Szegeden. Képes árjegyzéket kívánatra ingyen és bérmentve küldenek.

Felelős szerkesztő:

MARGITAI JÓZSEF.

Kiadó és laptulajdonos:

FISCHEL FÜLÖP (STRAUSZ SÁNDOR)

Sve pošiljke se tičući zadržaja novinara, naj se pošiljaju na ime, **Margitai Jožefa** urednika u Čakovcu.

Izdateljstvo:

knjižara Fischel Filipova, kam se predplate i obznanje pošiljaju.

MEDJIMURJE

na hrvatskom i magjarskom jeziku izlazeći društveni, znanstveni i povučljivi list za puk

Izlazi svaki tjeden jedanokrat i to: u svaku nedjelju.

Predplatna cena je:

Na celo leto . . . 8 kor.
Na pol leta . . . 4 kor.
Na četvert leta . . . 2 kor.

Pojedini broji koštaju 20 fill.

Obznanje se poleg pogodbe i fal računaju.

Službeni glasnik: »Čakovačke Šparkasse«, »Medjimurske Šparkasse«, »Šparkasse Okolice Čakovca«, i t. d.

Gospodarstvo.

Koj je boljši gnoj?

Višekrat imamo prilike čuti da, od hižnih hasnovitih živinah dobljenim gnoju nema nikakove razlike. Vu tom mnenju bivši gospodari, stanovito, da se jako vkanjuju vre zato takaj, kajti jako vnogo visi od toga, da s kakovom hranom hraniju se marha, buduć pako iz različitom krmom hrani se marha, potom se razumeva, da i vu onim gnoju nahadjamo razlučnost.

Od konjske i rogovate marhe dobljeni gnoj razlikuje se na sledeći način: konjski gnoj je silen gnoj rogovate marhe gnoj je pako mirzel gnoj, tojest konjski gnoj se na naglom raz pazne i vrlo dobro hasni za ono leto i radi toga ov njegov hasen zbog toga zroka menje vremena trpi. Rogovate marhe gnoj tak na naglom ne sprhne i zato vu prvem letu po srednjem hasni, nego vnogo duže trpi.

Najbolje pako razliku opaziti moremo vu pesečni i ilovačno-pesečni zemlji. Iz toga se daklje razumeva, da svako takovo bilje, kojemu ne hasni s friškim gnojem po gnojenu zemlju posijati od rogovate marhe dobljeni gnoj je hasnoviteši, nego pako konjski. Od toga sledi zato da danas već vu vnoгих mestah od cukora fabrike dopuščaju, da gospodari cukoricu repu vu friški gnoj slobodno posejati moreju, nego vendar tom pogodbom, da taj gnoj od rogovate marhe biti mora. Da obodvoji jakost zemlji davaju i da nje za stanovito hasnovite gnoj preštimavamo, to je naravski, ar oni zemlju rojavnu činiju. Ako pako želeli bi, da gnoj presilnu jakost potišimo, najpametnije čini-mo, ako njega na četvero uglasti kup do 1½ meter visokosti skup skladnemo, dobro pogazimo, spojejemi i do 40 centimetrov na debelo s zemljum pokrrijemo, i do 3—4 mesecov pri miru ostavimo. Da pako s takovim postupanjem vnogo nitrogena iz žnjega ne otide, dobro bude ako ga s gipsom pomenjšamo.

Kotca grizuće svinje.

Krmljenke imaju ovu zločestu navadu, da stenu, vrata ili pako desku od kopanje grizeju, ovomu jako vnogo zroka more biti, naprimer premalo soli ili pako neuredno davanje, preveć vodena hrana, premalo datoga obroka, kaj se izpaziti more, da krmljenke hujsje postajaju, krmljenkih ne zadovoljnost, kaj osobito njihovo prevuzko mesto zrokuje, ako svinjam svedopuštja se poljeg volje, da se vani malo izgubleju, ili pako njim obroka davanje točnu vuru ne-održuju. Stanovito, da more imati još više zrokov takaj, nego ako budemo gori opomenuti priprečili, navadno pomoženo bude pri falingi, zvan ako se već ne tak privčela,

da iz žnje iskoreniti mogući nismo, onda najpametnije čini-mo, ako na pašu pustimo i tamo se odevči od sve privčene navade

Kaj je novoga?

Nesreća na željeznici.

Iz Pečuha nam javiju, da vu Sziget-vára kolodvoru jutrašnji s terhom naloženi vlak se je iz šinjah van posmeknuo. Iz medju sterhom naloženih vagonov devet se njih van posmeknulo bilo i na komade skupa zdrobilo. Na sreću med ljudih kvara ipak nije bilo. Kvara do peddeset jezer korun-je vučinjenoga. Iz Pečuha i Zagreba došlo je van na lice mesta na to odredjeno poglavarstvo, da izragu podigneju.

Kvara delajućel vulkan.

Nev Jork novembra 15-ga. Guatemalabe ovog meseca 9-ga dana odonud došavši telegram nam javi, da vu Santa Marija zvano-mo mestu je vulkan opet počel ognja bluvati, vu toj priliki je vnogo ljudih življenje svoje pogubilo i vnogo imetka na nikaj došlo. Tak nam javiju, da više od stotina ljudih je preminulo.

Jeden seguren človek.

1812-ga leta l-vi Napoleon vu kočiju zapreženim šestimi konji putuval je preko Hollandije Putovanje ovo nakanil je poljeg Haga varoša ležećega grada iliti tvrdjavu po hoditi. Okolo stanujući stanovnici s velikom paradom nakanili su njega dočekati, s vekšinom pako oni ljudi bili jesu nazočni, koji za vreme ono pod Napoleonom kakti sol-dati služili i bojado kraja žnjim skupa vo-dili jesu. Kad je on skućijom svojom blizu Vaal potoka došel, konji njegovi bili se jesu od nečesa prestrašili i s velikom naglostjum bežali jesu. Med najvećšom pogibeljnostjom nekakov Behnen Vilmoš zvan človek van stupi iz glide bez toga, da bi se bil za svoje življenje bojal, tam skoći na potočni preg prestrašene konje. Napoleon van skoći iz svoje kočije i zapita svojeg osloboditelja, kak se zove. Za ovaj njegov plemeniti čin ponudi mu, da neka stupi medju njegove vojnike, nego od ovoga se Behnen dostojanstveno bil odrekel. Cesar je zatim zapital njega, da zaradi česa si je stavil svoje življenje vu pogibelj, nato Behnen koj je negda kod Napoleona vojske bil služil, tak je odgovoril: Da ja pogubim svoje življenje, to nikaj nebi bilo prama vašemu življenju. Da vi pogubite svoje življenje, to nebi moguce bilo nadomestiti domovini našoj. Napoleonu se tuliko bil dopal ovaj odgovor, da si iz nova počne promišljavati, čim bi nagradil svojega tak segurnoga osloboditelja. Na hitroma dojde njemu na pamet, vzeme van iz žepa zlatnu vuru i nju prikaze njemu. Ovu

vuru vu Chigago za vreme izložbe 1896. leta jeden Karenar zvan človek je nagledanje van postavil.

Saksojga kraljiča nesreća.

Frigeš Agošton sakski kraljič kak iz Salsburga telegrafiraju vu jutro kad je vu Untervandbu poljeg Gottlinga na toškanskoga nadhercega imanju vadasil, na ravnim putu tak nesrećno je iz svojega korja opal, da si je svoju nogu vu golenici potrl. Iz Salsburga vu onim hipu pozvali jesu doktora, koj je kostnu zdrobljenost koštatal. Noć je zato ipak kraljič bez zimljice sprevodil.

Izgubljen brat sa sestrom.

S zuhkim plačom stupila je vu Buda-peštanski nadkapitanjski ured jedna siromaška težačka žena, Kalman Juraja suproga rodjena pako Nagy Erzebet. Ova bila je javila, da njezina obodvoja deca nekak su izniknula. Jedna je dvadeset i dve leta stara Erzika prilična puca bila, koja tomu već jeden tjeden dana ima, kak je iz doma otišla i još do dan danas nise navrnula nazad, drugi pako trinast let star gluhonemi sin Kalman ove dane izniknul je nekam iz Sondi vullice 32 hižnog broja stana. Sin je navaden bit gluhonemu skolu pohadjati, more biti, da je nekam zabludil. S romaška žena, kojoj su obodvoja deca na veliku pomoć bila, sad iz dvojnostjum čeka, da r-darstvo bude li zavzedilo za nje.

Protiv patrom.

Vu Velenciji taj glas se razširil, da vu ondašnjoj fraterskoj skoli jednoga dijaka fratri do krvavoga stukli jesu. Nesrećen si-nek je od toga i vumerl. Ov glas je strahovitu banu načinil medju stanovnici. Vu Velenciji večera je velika zmešavina nastala, koja se jedino patrov slišila. Pobunjeni puk školske obloke sve izdrobil je. Da se vekaš nesreća ni pripetila, jedino samo žandarstvu ima se zahvaliti, koji vendar pobunjenoga puka na friškoma umirili jesu.

Nadomešćeni kvar.

Kantor Geza je pri mornarskih vojnikov služil, kad su njegovoga parobroda vu Kinu bili odredili. Komaj su vojnici iz parobroda na suhu zemlju stupili, napal je nje tak zvan bokser sereg. Vu ovoj bitki je Kantor jako ranjeni postal medju ostalemi i jedno svoje oko je takaj izgubil. Iz bog toga kakti kruto pleziranoga je su vu Magjarski orszag dimo poslali. Ovdj njemu sreća ni pripetila, jedino samo žandarstvu puka no služu, da je vu Nemetbolju posta meštarsku službu zadobil, gde mirovno svoje življenje vodi i zadovoljno živi. Sad ga iz nenada takova sreća dostigla, da po Kini vu ime bojnih stroškov Magjarskomu orszagu i Austriji od poslana prve rate, dve jezero korun dohodaninje je dobil, koji pe-

nezi po putu pečuhskog 52-ga pešičkog regimenta zapovednika vre i k rukam njegovim došli jesu.

Pregazhenost.

Vermeš Gustava kraljevske kurije sudca 14 let star Emil zvani gimnazišta sin pri starim Budimu iz vilamoša, kad je najbolje išel, doli je skočil. Tak nesrečno opal je na sinje, da za njim dođući ostali vagoni prek njega su bili išli. Još živoga dopeljali jesu vu stan njegovih roditeljev, gde je ovedane nesrečno dele ipak moralo je vumreti.

Osemdeset millionov za tarac.

Samo Brooklin varaš mogućen je takove izdatke zmociti, da za polepšanje svojih vultic s dragim asfalt kamenom taracanje 80 million korun odluči Nev-Jork susjednoga varaša taracanje do sada je zadosta falin-gasto bilo Varoški tolnačnici svake fele kamenom probu jesu načinili, ali iz nijednim jos do sada svrhe postigli nisu, sad valjda i oni varaša svojega uredili. Od sveta skoro. svih stranih asfalt rudah došel bude vu Brooklin varaš vulice i tak nije nemoguće, da iz Magjarskoga orsaga po Biharskoj var-medjiji glasovitim asfalt kamenu budu se šetala preko morja stanujuća naša bratja.

Izniknuta zaručnica.

Blaha Karoly aradski mernik javil je nadkapitanskomu uredu, da njegova zaručnica po imenu Kontroš Marija naučiteljica nekam je izniknula. Dvadeset i sedem let stara niskoga tela kostanjaste farbe lasih imajuća gospodičina, koja je pri Vecselkői občini pučkoj školi naučevala, svojim mladoženjem tak se jesu bili dogovorili, da minućeg meseca 18-ga dana se zideju vu Budapešti i ovdj budu obdržavali svoje zda vanje. Blaha vu ono isto vreme se tam bij postavil: nego od njegove zaručnice još dan danas od nikud tora ni ti glasa. Po telegramu je zavezavaul vu Veselkőju, odkud mu taj glas bil nazvešćeni, da njegova zaručnica iz občine pešica otišla, da na Salgótarjanskim kolodvoru na železnicu sedne. Blaha je vu tom mnenju, da njegova zaručnica je ubojstvu aldov postala. Kajti iz Vecselkora vu Salgótarjan put preko šume i bregov vodi, nije nemoguće, da su nju ovdj bili napali. Kod izniknute zaručnice do osem stotin korun je gotovih penz bilo.

Čakovečki senjem.

Ovog leta novembra 25-ga dana na orsački senjem dognato bilo je do 1850 rogovate i do 1260 komadov i žrebići skupa konjske marhe Iz ovih prodano bilo je 750 komadov rogovate 250 komadov konjske i žrebičkih glav. Iz ovih brojev suditi se more, da ov senjem medju vekše senjme računati se ima.

Ognji.

Minućeg meseca 16-ga dana Jambrović Jožefa vu 2-im brežnim kotaru Rimščaku stanujućega gospodara slamom pokrila preša i na njoj spravljenom krmom skupa je iz-gorela. Kvača do sto korun sacaju — Ognja Žibek Martinu toma stanujućega sedem let star sinek zrokuval — Nadalje Maček Juraja nagyfalusinskoga stanovnika škeden i vu njem spravljenom krmom skupa je takaj bil zgorel. Kvara je do 600 korun. Ognja i ovdj su takaj deca bila vučnili i još k tomu prava njegova 6 let stara k čerka Marica, i 4 let star Štefek njegov, sinek, koji seni bili se jesu igrali i tamo šibih vuzigali. Assekurirano ni jednoga bilo nije.

Kradja.

Minućeg meseca 25-ga dana na čakovečkim orsačkim sejmu ne badava, da je već ovdj zima najbolje jesu bili obutelj iskali, osobito pako takovi, koji su mogli odnesti bez toga, da bi gospodar bil nje spazil, i da bi njemu za odnešeno blago pitili bili. Iz jednum rečjum, na sejmu lepo su bili krali od sedem čizmarskih meštarskih ljudih šatorov, tolvaji odnesli jesu 9 parov čizem, do 97 korun vrednosti. Nego jednoga tolvaja, koj je od Komara meštra bil vkral, po imenu Luthar Istvana tótkeresturskoga stanovnika vendar jesu k rukam dobili. Nao sad svi drugi kvara trpeći meštri, to valuju, da i od njih je Luthar odnesel bit obutelj.

Glas od redarstva

Raser Rozalija devetnajst let stara od fabrike težakinja pred nekulikimi dani nekam je otišla od svojih roditeljev stana. Vezda je lista poslala svojoj materi, vu kojem njoj piše: Nemorem o više podnašati svoje nevolje iz končam se Redarstvo sad posvud išće samoubojuice telo.

Z A B A V A

Na dan svih svetcov.

(Pripovest iz nemačkoga za megjimurski pak.)

»Imaš li vnogo posla?« pita me moja žena v jutro na den svih svetcov.

»Ako prav vzemem, je!« odgovorim ja.

»Ali s čim bi ti mogel služiti?«

»Nebi li mogel ti vence priskerbeti?«

»K tomu moje drago dēte mi za istnu falu na vremenu.«

»Ah, pusti to »drago dēte« iz igre! zavikne ona. »To je itak čudnovito, od tebe nigdar nije moguće nikaj imeti! Ja neznam, gde mi danas glava stoji a ti čisto bezbrizno sediš pri tvojem stoleku, glediš vu zrak pak pak pušiš.«

»Ja si ravno premišljam!«

»Ah, tko zna, nakaj ti misliš!«

Ja ali zaista neznam, gde bi u obće započela. — Jeli bi decu oblačila, bili sebe oblekla, bi li kuhala«

»Ar se baš od dece spominamo! Kaj bude s Mimikom?« zapitam ja.

»Ona naravska stvar, da doma ostane!«

»odgovori mi žena, »ili hoćeš morti, da i to malo detešće sobom vzemem? Idi ti na groblje! Ti si tu domaj čisto komot se urediš, — a ja se moram vu omnibusu stiskavati! To tebi jošte sve nije dosta, i to očes imeti, da Mimiku sobom vzemem. — U obće ti mala nebude nikakove neprilike zavdala, ona navadno spi čeli popoldne.« —

»Ali ako nebu spola?«

»Ona bude spala!«

»Dobro dakle! Ali kaj onda, ako bi stela zicati? Ja sem ne u stanju, to dobro znaš, pak niti zlužbenica ne.« —

»Predi nek otidem, ju ja nakojim! Nu pak tam vuni je flašica! Službenica! si već zna pomoći! Trifertale mleka — ono drugo ruskoga teha!«

»S rumom?«

»Bedak!« zakrikne moja žena. »Ti si vre spodoben k tomu! kaj bi jednumu osem mesec staromu detetu ruma dal.«

»Oprosti mi, ja još nigdar nisem bil mati! Napokon je to samo bila šala!«

»S takvemi šalami ti samo nato glediš, da glavno pitnje od sebe odstraniš!«

»Ja nikaj neodstranjam! U obće koje je to glavno pitanje u govoru stojeće?«

»Ah em naj tak delati, kak da nebi znal, da sem te zaprosila vence priskerbeti!«

»Od prošnje nije bila nikakva rieč, ti si jednostavno rekla, nebili je mogel priskerbeti.«

»Zar to nije dosti? Morti bi se morala pokleknuval pred tobom?«

»Bedastoča! Dakle ja najkupim vence?«

»Je. S tim bi mi ti veliku ljubav izkazal.« —

»No tak vu ime božje, ja svoje delo na stran denem, i tvoju želju izpuniti hočem, da buš imala vreme za kuhati! — Kaj bumo denes dobrog imeli?«

»Kak te poznam, ti bi denes i kolače potrebuval!«

»Ne, to si zglave zbij, denes budemo čisto kratkoga obeda imeli, klobasice i združganoga kalampera.«

»No znaš, vezda mi oprosti, ali klobasice bi i Marica mogla skuhati, dok ti vence nakupuješ! Ja bi zaista jošte vnogo imel svojega dela!«

Nija od potreboči zverhu toga dale da se govori, spomenek se je zaključil s tem, da sem vzal škrlaka, botu i kaputa, žena me kušnula i opomenula, da se pri kupovanju vencov pošeno pogadjam i s tem sem odišel. —

Jednu vuru potlam bil sem opet doma, ali uspeh mojega nastojanja je bil jako neriešen. Poljeg mnenja moje žene je bil jeden venec preveč zeleni, drugi preveč plavi, tretji preveč črteni, četrti preveč žuti a vsi do jednoga preveč skupi. —

»Ako človek norce na senjem pošli, onda kramari tržiju, »veli moja žena. — Ja nato nikaj oogovoril nisem, nego sem bil zadovolen stim, da sem srditost pogatal, te si oštro predložil, nigdar više takove vence kupuvati.

»Tak drago, tak drago!« reče opet moja žena. —

»K trojakom su venci svakako faleši. Napravi si napokon tak, kak naši susedi, ovi su pred nekoliko let jednoga velikoga vencia od papira napravljenih ružic kupili, toga vsako leto na ssevete odneseju na groblje od jednoga sroba drugoga, onda si ga pak odneseju domov — pospraviju vu škatulju — pak šnjim na najže — Stim se vnogo penz prispara — pak ran tuliko skorom vredi, kak venec od pravoga cvetja.«

»Morti ti je zal za penze, koje je venec za moju pokojnu mater košta!« —

»Bog me oslobodi! Tak neotesen vre niti jeden muž nije, da svojoj punici niti jednoga vencia nebi voščil. To bi ti morala znati!« —

Na sreću moja žena nije opazila, da kaj sem u obće štel povedati, ona se odpravila vu kuhinju, da kuha, kak je već vrenje klobasic i krumpira nazvala kuhanjem. —

Kratki obed je denes več 11. vuri bil na stolu, onda se je oblekla i sebe i dve male pucike, koje su morale s njom na groblje iti, da se bogoljubje još za mladosti navčiju. — Ali male u obće nisu bile takvoga mnjenja, ar mlajša od njih Idica me je zapitala, — nebu li se tam na ringšpilu vozila? Ja sem nju dakako naučeval, da se u tom vara, pak i opomenul, da na mater takovo pitanje nestavlja, ar bi ju mogla razsrditi. —

Oh poldrugi vuri su žena i obedvo deklice hižu ostavile. — Ja sem ostal s najstarijem dečakom — koj se je imel vučiči, s najmlajšom pucikom s Mimikom i službenicom domaj. Decko je »vzel knjigu« vu

ruke, pak je čital, Mimika, koja si je žedju barem za tri tjeđne zgasnuti morala, je spala vu zibki a službenica je kraj nje sedela i strikala štumple. — Tak je vse lepo mirno postalo vu hiži. —

Vani su na stotine ljudi putovali sa vienci svake vrsti i veličine na grobove svojih dragih preminućih, koji pod njimi mirno zadnjega sna počivaju.

Ja sem se sel k mojemu stoleku, u pravil sem se komot — zapušil si jednoga cigaretlina, te započel moje delo, koje nije zaista samo letelo od ruke. Kak i nebi, kad je tak mirno bilo vse pri hiži, da bi lahko bil čul miša po hiži begati. —

Na jenput mi se je začulo, kak da bi drugoj sobi netko skečal. — Akoprem me je mati njezina zasigurala, da bude spala, ali ona je ipak počela z rukami po zraku za nečem loviti i larmentovati. — Najpredi ju je probala službenica s jednom popevkom:

»Spavaj, spavaj detešče moje i t. d. pomiriti. — Ali kak se vidi, mala nije bila jako velika prijateljica takovih popevkah ar je počela još bolje z rukicama sim tam larmentovati i još bolje skečati, tak da je napokon službenica mi rekla, da to diete nije baš tak neprijatelj popevkam, nego da ju berčas črevce boli. —

»Kaj se tu da napraviti? zapitam ja. Niti jeden je ne znal pravoga tolnaca. — Adolf koj je — svoju knjigu na stran del, je predpostavil čokoladu, službenica je mislila, da bu dobro, ako nju na ruke vzeme, pak nosi po sobi. — I nosila je dete po hiži, ali vezda je na mesto skečanja počelo se oštro plakati. —

Dajmo njoj nekaj za piti, rečem ja. — Ja mislim, da je i onak preveč pila, odgovori službenica.

Je kaj pak, zaviknem nato ja već malo nervozno, to vi nerazmete, samo njoj dajmo nekaj.

Zajedno smo onda skuhalo malo mlieka, smešali nnter teha, napunili flašicu, i nato sem ja cecaloz iz gumija porinul detetu med vustnice. Mala jk jenput navlekla, onda pak je hitila cecaloz od sebe, te se je počela neizmerno plakati, tak da mi je čez vse kosti kosti i možđjane zvuklo. —

Zar moje zlatno dietešče nebu mirno, zapitam ja po glasu mojega najvećšega pomilovanja? Mama oamah dojde k svojoj malej čerki, da bi spala je rekla ona, je da bi spala! Pi pak spi?

»Ha, ja već znam« veli Marica, »brzčas bo to.«

Ona odpre vanjkuša, ali tu je bilo sve u redu. —

Ja sam vanjkuša nazad zamotal i zavezal pak sam štel opet sflasicom probati, ali istu vezda nisem mogel najti. — Zasmusnjal sam dečka, da ju je on nekam pospravil, da bi onda mogel mlieka po cmukati. —

On mi je neđužnost svoju zagovoril, te je predložil, da bi detetu nekaj za jesti dali, mortli jv seirica gladna, veli. —

Zar misliš da su sva deša pošlokunjena kak ti zviknem ja srdito, i radujuč se, da nad nekim moju srditost olehkotiti si morem, zravnal sem mu lasi na glavi. — Nato je vatulil on i odbežal. —

Mimica pak od potlam, kak smo joj vankuša odprli bili, još bolje plače i plače.

Zaprobajmo s nekakvom čvrstom hranom, velim ja, kad već flašicu nigdi najti mogel nisem. —

»Kaj se daje detetu vu takvom slučajuz?«

»Panadicu odgovori Marica. —

Dobro daklem, kuhajmo panadicu. — Kak se to dela? —

Službenica cukne srameni. — Adolf zakrikumem ja, neznas ti, kak se panadica kuha?

Neznam odgovori on. —

I ti nikaj neznas! nemški, neznas francuzki, ti neznas panadicu delati. — Zar nisi nigdar gledal, kak ju mama navek stira iz kuhnje. To nije po pravici, misil sem si ja. — Anda odkud vzeti panadicu. Sad mi dojde na pamet kuharska knjiga. Mortli tam se najde. — Ja sem ju vzela iz ormara pak iskal jeflina torta . . . mliečni kruh . . . iz čokolade testo . . . i svake vrsti finih testah i pogačic sem našel kak se delaju. — pak zapitam nebili i kakvi rezanci bili dobri? Im je tak jednostavno! vzemi od pet jajec zučanjka

Mi nemamo nijedno jajce pri hiži veli Marica. —

»Pak naj doneseju! velim ja. —

»Denes je nedelja odgovori ona. —

»Kaj se vu apoteki nedobiju jajca?«

Ona se nasmije a ja sam bil čisto zvun sebe. — Vu cielej knjigi se nenajde panadica. Iskal sem anda nekakvoga recepta, gde se netrebaju jajca. — Svinjski karmedlini, pečena jetra . . . a mala je tak kričala da nisem znal kaj započeti. —

»Sad već znam, kaj njoj fali, rečem ja. Bežite tam, gde se službenice pribavljaju pak mi dopelajte jednu dojku i to bletno.«

Službenica se opet nasmije, cukne s pleči, pak mi predpostavlja da je denes nedelja. —

Naša briga je već najvišesem stupnju bila. — Diete je već od velikoga kriča već ne moglo se piakati, nek je samo skečalo.

Vežda se zavzoni na vratu. — Došla je moja žena s detcom dimo. — Ja sem njoj se skorom okolo vrata hitil! Mimica sve od onoga vremena kak si odšla kriči, rečem ja. Mi smo već čisto zvun sebe!

Kak se kuha panadica? —

Žena nije nikaj odgovorila, nego se je požurila k detetu, koje je skušovala i vsakojakemi lepemi imeni batrivala te odnesla vu drugu sobu. —

Teda negda je diete zamukuulo. — Ja sam se čisto zmučeni hitil na kanape. Za jedno vrieme dojde moja žena pak veli:

»Kaj buš znal, dojdueč ljetu pojdeš na groblje, tebe ran za nikaj nije moči nucati. Vi ste detetu vručiu flašicu s cecalom zavezali vu vanjkušu, sročiče ima ciele mehure na sebi — kak se je žežgalo.«

Daklem zato ja nisem mogel flašicu nigdi najti akoprem sem cieleu hižu preiskal. Mučal sam ja kak i miš. Moja žena je jošće dugo od toga govorila. Pri večerji je došla naprvo flašica, i po večerji — a jednoc da sam se vnoči zbudil sem čul moju ženu reči: Zar ne moje drago blago diete su te dali žežgati ovi grođi ljudi

Ja sem se bletno pod blazinu polegnul, pak si preduzel, s malom decem nigdar već doma ne ostati, — rajši makar i z desetimi vienci na groblje iti. —

(Drugput dalje.)

Lajos Kollay

Nekaj za kratek čas.

Batrivenje.

Vkrali su palocu konja, i to on odmah drugi den javi pri redarstvu.

Kada dimo dojde, vidi svoju ženu, da se žuhko plače nad kvarom. —

Ne plači se žena! Vre ga primeju gospoda na drotu (telegraf).

Najnoviša šega.

Pisar: Gospon majster, ja bi si rad pri njih jeden par cipelov dati napraviti, ali poleg najnoviše šege.

Šoštar: Tak ne delam!

Pisar: Zakaj?

Šoštar: Kajti najnoviša šega je to, kaj si gospoda daju pri meni delati, a nigdar pak neplatiju.

Zamišljena.

Žena: da dojdeš dimo?

Muž: Da bu se mi vidlo!

Žena: no dobro je, ali ne kaj bi kesne došel!

V topličah.

Snofberger, bogat, penezljiv gospon se zide v topličah s Mujček Adalbert, ministerskim tajnikom. Taj jak, zdrav i gjeđer-doga izgleda mladič se tak dopal bogatašu, na je odmah dokončal, da bu probal, jeli bi moči bilo zadobiti toga Mucejka za njegovu kćerkicu Mimiku.

Jedenput se zide žnjim pri stolu i odmah ga podvori.

Gospone more biti bute pušili jednu cigariju?

Hvala, nigdar ne pušim! — odgovori mladič.

Kaj nebi bili jednu kupicu šillera pred obedom?

Hvala nigdar nepijem vino!

No onda igrajmo se jeden pijuet!

Hvala, nigdar se nekartam!

Ah, to se mi itak čudno vidi! Dopustite, da vas prikažem moji gospe i kćerki, koje ve ravno proti nam idu?

Hvala ne potrebno — nigdar se nebuu ženil.

Nigdar.

Na zdavanju pila svećenik cigana zaručnika:

Tak nigdar neostavis svoju tovarusicu?

Nigdar! — odgovori zakadeneč, samo da pojdem kam na gostovanje ili v krému igrat.

Želja cigana.

Kaj bi rad cigan?

Prosim gospona doktora za jen recept proti zimi?

Kaj si betežen?

Tak mislim, ar me steple zima, Čilo leto sam se dobro čutil, samo ve proti zimi me počne zebsti!

Odgovorni urednik:

MARGITAI JOZSEF.

Gubonu árak. — Ciena žitka.

I m-mázsa.	I m-cent	kor fill.
Buza	Pšenica	14 20 —
Zab	Zob	11 70 —
Rozs	Brž	11 00 —
Kukoricza uj	Kuruza nova	13 50 —
» » »	» stara	10 50 —
Árpa	Jecmen	10 40 —
Fehér bab uj	Grah beli	18 00 —
Sarga » »	» žuti	15 00 —
Vegyes » »	» zmješán	14 20 —
Lenmag	Len	22 00 —
Bükköny	Grahorka	12 00 —

Hirdetések

felvételnek lapunk kiadói hivatalában.

KI AKAR egyéves önkéntes LENNI?

Mindazon ifjak, kik az előirt iskolákat nem végezték, előkészítésként és foglalkozásukra való tekintet nélkül megszerezhetik az **egyéves önkéntesi jogot**. Aki már sor alatt állott, elkezdett. **Születési év közönd.**

Prospektust ingyen és bérmentve küld:

== LICHTBLAU ALBERT ==
a katonai előkészítő tanf. igazgatója, Debreczenben.

Tanbizottság: eddei DRAUGENTZ JÁNOS ny. ezredes és németulajalusi SIMONFFY GYULA ny. huszár alezredes és JÁROSSY LAJOS ny. százados.

Felügyelő: a nm. vallás- és közoktatási ny. kir. miniszterium megbízásából a tank. kir. főigazgató.

810 2-2

Szőlőoltványok

szokvány minőségben és európai nemes gyökéres és sima vesszők mélyen leszállított árkakon. Oltványok ezre 90-100 forint. Mindenik a legkiválóbb bor- és csomóanyagokból, fajtisztán, teljes jótállással. Ha a szállítvány a megrendelésnek meg nem felelne, úgy az oda- és visszaszállítási költséget, valamint a megrendelő által kifizetett összeget hiány nélkül azonnal visszafizetem. Így mindenik ebbeli szükségletet az én költségemen házához szállítva tekintheti meg.

ÉLŐKÉRITÉS.

Gladiatschia cseméik és magvak.

Óriás töviső, igen gyorsan fejlődő sövénynövény. Ez az egyedüli, melyből oly örökös kerítés nevelhető pár év alatt, rendkívül csekély kiadással, melyen nemhogy ember, de semmiféle állat, még az apróbb nyulak sem halhatnak át, úgy, hogy a lekerített részek teljesen kúlcsepp-zárhatók. Minden rendeléshez rajzokkal ellátott útutatói és kezelési utasítás mellékeltek. Hővelű tájékozást végett számos fényvonalat díszes aranyezékekkel és bérmentve küldetnek, rendezés kötelezettség nélkül. Az árjegyzésen kívül egy-egy könyvet kap ezzel, ki címét eg. levelezőlapon tulatja, mely nincsen az a ház vagy család, a hol annak tartalmát hasznára ne fordítanák, városban, falun, pusztán, gazdag vagy szegény családnál egyaránt. Így még azoknak is érdekében áll, kik rendelni semmit sem akarnak mert benne számos új közlemények foglaltatnak, melyek mindenkinék nagy szolgálatot tesznek.

Diócsémefek. Kéteves, óriási jövedelmet biztosító voltánál fogva, ennek tenyésztése majd minden gazdaságnak az utóbbi időben rendkívül elterjedt.

Cím: Érmelléki Első Szőlőoltvány-Telep. Nagy-Kágya u. p. Székelyhid. 819 6-20

A Richter-féle Liniment. Caps. comp.

Horgony-Pain-Expeller

egy régi kipróbált háziorsó, a mely már több mint 33 év óta megbízható bedörzsölési-alkalmazhatóságú készítménynek, csuszol és megbűszkedel.

Intés. Silányabb utazatok miatt bevasárláskor óvatosság legyünk és eskis eredeti üvegeket dobozokban a „Horgony” védjeggyel és a „Richter” csomagjeggyel fogadjunk el. — 80 f., 1 k. 40 f. és 2 k. árban a legtöbb gyógyszerárban kapható. Forgatór: Török József gyógyszerész.

Budapestben.
Richter F. Ad. és társa,
CHANG és kir. udvari szállító
Rudolstadt.

791 10-35

4508. sz. tk. 1902.

Árverési hirdetmény.

A perlaki kir. jbiróság, mint tkvi hatóság közhírré teszi, hogy Tamás Iván muracsányi lakosnak Kósz Iván muracsányi lakos elleni végrehajtási ügyében 700 k. tőke ennek 1901 jannár hó 30 napjától járó 5% kamatai 80 k. 30 f. perbeli 27 k. 30 f. végrehajtás kérésű 33 k. 80 f. ingó végrehajtás megkísérlési eddigi 28 k. 20 f. árverési kérvényi költség kielégítése végett a nagykanizsai kir. törvényszék és a perlaki kir. járásbiróság területén fekvő a muracsányi 2500 sztjkvben A I. 2155 és 2729 hrszámok alatt felvett ingatlanok a végr. törvény 156. §-a alapján egészben 347 kor becsértékben az ottani 250 sztjkvben CA I. 612 és 641 hrszámok alatti ingatlanok 100 k. becsértékben egészben, — az ottani 3866 sztjkvben A + 6037 hrszám alatti ingatlan a végr. törv. 156 §-a alapján egészben 90 k. becsértékben. — a murakirályi 512 számú tjkvben + 2109 hrszám alatt felvett ingatlan a végr. törv. 156 §-a alapján egészben 80 k. becsértékben. — a dráskoveczyi 1041 sztjkvben + 917/e hrszám alatt felvett ingatlan egészben 155 k. kikiáltási árban mint becsárban és pedig a dráskoveczyi ingatlanra az

1902. évi decz. hó 30-én délelőtt 9 órakor

a murakirályi ingatlanokra

ugyanaz napon d. e. II órakor

és a muracsányi ingatlanokra

ugyanaz napon d. u. 3 órakor

mindenüt a község házában Dr. Tamás János perlaki ügyvéd vagy helyettese közbenjöttével megtartandó árverésen eladatni fog.

Venni szándékozők figyelmeztetnek, hogy az árverés megkezdése előtt, a fenti kikiáltási ár 10%-át banalpenz fejében letenni kötelesek.

A kir. jbiróság mint tkvi hatóság.

Perlak. 1902. augusztus 19. 844

6380 és 6381 tk. 1902.

I. Árverési hirdetmény.

A csáktornyai kir. jbiróság mint tkvi hatóság közhírré teszi, hogy Wollák Rezső végrehajlatónak Lyubi Alajosné szül. Szmolkovics Magdolna gibinscsáki lakos végrehajtást szenvedett elleni végrehajtási ügyében a 4920/tk. 992. sz. végzéssel elrendelt és folyó évi október hó 28-án foganatosított árverés Horváth Mihály leszkováczi lakos utóajánlata folytán a III. hegykerületi 272 tkv. 174 hrsz. sz. a. ingatlanra vonatkozólag hatályon kívül helyeztetik.

Továbbá a fenti árverésen a III. hegykerületi 272 tkv. 191 h. sz. a. ingatlanra vevő nem találkozáván Wollák Rezső kérelmére ezen ingatlanra újárverés rendeltetik el.

Miből kifolyólag a III. hegykerületi 272 tkv. 174. h. sz. a. 2 hold 243 h. sz. a. területű gyümölcsös szántóföld, erdő és legelőre végrehajtást szenvedett illető $\frac{3}{4}$ része 389 k. 40 fill. kikiáltási árban — ugyanezen tkvben 191 h. sz. a. 1 hold 98 \square öl területű belsőlegényi gyümölcsös, szőlő és erdőből melyen a 6 népsor 4 sz. ház is létezik végrehajtást szenvedett illető $\frac{1}{4}$ része 1804 kor. kikiáltási árban

1902. évi december hó 17. napján délelőtt 10 órakor

a III. hegykerületi község házában Wollák Rezső ügyvéd vagy helyettesének közbenjöttével megtartandó nyilvános árverésen eladatni fog.

Kikiáltási ár a fentebb kitett becsár.

Az árverezni szándékozők tartoznak a becsár 10%-át készpénzben, vagy óvadék-képes papírban a kiküldött kezéhez letenni.

A kir. jbiróság mint tkvi hatóság.

Csáktornya, 1902. nov. 9. 846

Igen alkalmas karácsonyi és ujévi ajándékok!

Weisz Márton órás és ékszerész Csáktornya.

Ajánlom dusan felszerelt **svájci arany-, ezüst- és nickel-zsebóra; bécsi ingaóra és amerikai ébresztőóra** raktáramal.

Készletben tartok továbbá mindennemű **karácsonyi és ujévi ajándékul alkalmas divatos ékszer, ezüst-, kinn-ezüst evőeszközt és dísztárgyakat.**

Bármily javítást pontosan és gyorsan készítek.

A n. é. közönség b. pártfogását kérve, maradok

kiváló tisztelettel

Weisz Márton.

843 2-*

Arany és ezüst töredékeket a legmagasabb áron veszek esetleg ujjal becserelek.

Igen alkalmas karácsonyi és ujévi ajándékok!

Igen alkalmas karácsonyi és ujévi ajándékok!

Árverési hirdetés.

A perlaki kir. bíróság, mint tkvi hatóság közhírré teszi, hogy Frász Lajos budapesti lakosnak Krányecz István budapesti lakos elleni végrehajtási ügyében 400 kor. tőke, ennek 1900 évi márczius hó 19 napjától járó 6% kamatai $\frac{1}{3}\%$ váltódíj 175 kor. 16 fill, eddigi 16 k. 45 f. árverési kérvényi költség kielégítése végett a nagykanizsai kir. trvszék a perlaki kir. bíróság területén tekvő az alsódomborui 463 szlykvbén felvett 589 hrsz. ingatlan 868 kor. kikiáltási árban, mint becsárban az

1902. évi december hó 27-ik napján d. e. 10 órakor.

Alsódomboru községhezánál Dr. Balassa János ügyvéd vagy helyettese közbenjöttével megtartandó árverésen eladatni fog

Venni szándékozók figyelmeztetnek, hogy az árverés megkezdése előtt a fentti kikiáltási ár 10%-át bánatpénz fejében letenni.

A kir. bíróság mint tkvi hatóság

Perlakon, 1902 október 3-án. 845

Az iskola-uteza 132 sz. hazban

egy

butorozott szoba

azonnal kiadó.

Világhírű orosz karavántea

Popoff K. és G. testvérektől Moszkvában.

(Több udvar szállító.)

Legfinomabb minőség.

Eredeti csomagokban kapható

Gránertestvéreknél Csáktornyan

valamint a monarchia minden elsőrangú fűszer és csemegeüzletében.

842 2-10

Egy fiatal, a magyar, német és horvát nyelvben jártas

segéd

azonnal felvétetik TODOR R. fűszer- és csemegekereskedésében

Csáktornyan.

835 3-*

FISCHEL FÜLÖP (STRAUSZ SÁNDOR)

könyvnyomdája

Csáktornyan

a legujabb gyorsajtókkal és diszes uj betűkkel van felszerelve.

Elvállal minden néven nevezendő

könyvnyomdai munkákat,

u. m. névjegyek, levélfejek, meghívók, eljegyzési-, esketési- és gyászjelentéseket, — számlák,

körlevelek, hivatalos- és magánnyomtatványokat, rőpiratokat, műveket stb. stb.

bármely nyelven és kivitelben

a legjutányosabb árak mellett.

